

AS ELME ELEKTRIVÕRGUGA LIITUMISE NING TARBIMIS- VÕI TOOTMISTINGIMUSTE MUUTMISE TASU MÄÄRAMISE METOODIKA

Elektripaigaldise ühendamist võrguga ja tarbimise- ning tootmistingimuste muutmist reguleerib Elektriturseaduse § 42 lg.1 p.4 alusel Võrgueeskiri.

Elektriturseaduse § 71 lg 1 p 1 järgi võtab võrguteenust osutav ettevõtja tasu võrguga ühendamise eest (liitumistasu), § 71 lg 1 p 2 kohaselt võtab võrguettevõtja tasu ka tarbimis- ja tootmistingimuste muutmise eest (tingimuste muutmise tasu).

1. Mõisted

1.1. Elektripaigaldis – elektrienergia tootmiseks, edastamiseks, muundamiseks, mõõtmiseks, müügiks või tarbimiseks kasutatavate seadmete, juhtide ja tarvikute paigaldatud talituslik kogum.

1.2. Kalkulatsioon – liitumis- või tingimuste muutmise maksumuse prognoosimine kulupõhiselt, mis teostatakse võimalikult täpselt võttes aluseks hinnapakumisi, seadmete ja teenuste turuhindasid jne.

1.3. Kindlaksmääratud piirkond - ala, mis jääb olemasoleva 6–10/0,4 kV võrgu alajaama ümber tõmmatud kuni 400 m raadiusega kontsentrilise ringi sisse.

1.4. Keskpinge – pinge nimiväärtusega üle 1 kV kuni 35 kV-ni.

1.5. Liituja – isik, kes soovib võrguühenduse loomist või olemasoleva võrguühenduse tarbimis- või tootmistingimuste muutmist.

1.6. Liitumistasu – liituja poolt elektrivõrguga liitumise eest makstav tasu.

1.7. Liitumine – liituja elektripaigaldise ühendamine võrku.

1.8. Liitumisleping – kirjalik leping, kus lepitakse kokku turuosalise elektripaigaldise võrguga ühendamise või võrguühenduse muutmise tingimused.

1.9. Liitumislepingu menetlustasu – keskmiste tegelike kulude alusel arvestatud tasu regulatsiooniperioodiks, mis arvestab järgmiseid kulusi: liitumislepingu sõlmimine; kliendi konsulteerimine; andmete täpsustamine, kontrollimine ja sisestamine andmebaasi; tehniliste tingimuste väljastamine; liituja elektripaigaldise korrasoleku teatise menetlemine.

1.10. Liitumispunkt – turuosalise elektripaigaldise täpselt määratletud ühenduskoht võrguga.

1.11. Madalpinge – pinge nimiväärtusega alla 1 kV.

1.12. Mõõteseade – elektrienergia arvesti ning selle juurde kuuluvad mõõtetrafod ja tariiflülitusseadmed.

1.13. Regulatsiooni periood – periood, mille jooksul AS ELME rakendab liitumis- ja tingimuste muutmise tasu. Regulatsiooni periood on 12 kuud: 01.jaanuarist kuni 31. detsembrini.

1.14. Tarbimistingimused – pingesüsteem; võrguühenduse läbilaskevõime amprites või lubatud võimsus kilovattides; liitumispunkti(de) asukoht ja mõõteseadme(te) asukoht.

1.15. Tingimuste muutmine – tarbimis- või tootmistingimuste muutmine.

1.16. Tingimuste muutmise tasu – tingimuste muutmise eest makstav tasu.

1.17. Tootja - isik, kes soovib toota või toodab elektrienergiat.

1.18. Tootmistingimused – pingesüsteem; lubatav võrku antav vool või võimsus; liitumispunkti ja mõõteseadme(te) asukoht; mõõtesüsteemi funktsionaalsus; tootmiseseadme(te) võimsus, tüüp ja kogus; juhtimis- ja kaitseautomaatika konfiguratsioon ja sätted;

2. Üldsätted

2.1. Võrgueeskirja § 33 alusel AS ELME lähtub liitumistasu arvutamisel ühendamiseks tehtud põhjendatud kulutustest. Liitumistasu hulka arvatakse uue tarbimisvõimsuse ühendamiseks või olemasolevate tarbimistingimuste muutmiseks vajalike uute elektripaigaldiste ehitamise ja olemasolevate elektripaigaldiste ümberehitamise kulud. Liitumistasu võib põhineda keskmistel kuludel. Võrguettevõtja võib liitumistasu arvutamiseks kasutada kindlaid kulukomponente arvestavaid valemeid.

2.2. Liitumistasudesse ega tingimuste muutmise tasudesse ei lülitata investeeringuid, mida AS ELME teostaks võrgu arendamiseks ka juhul kui võrguga ei liituks uusi tarbijaid.

2.3. Liitumistasude arvutamisel arvestatakse perspektiivsete tarbijate liitumisega ning juba liitunud tarbijate tarbimisvõimsuse suurendamisega, võttes sealjuures arvesse piirkonna arengukavasid ning planeeringuid.

2.4. Kinnisvaraarenduspiirkonnas võetakse liitumistasu aluseks kõikide kruntide liitumispunktide kaitsmete nimivoolude summa, kusjuures ühe krundi liitumistasu määratakse proportsionaalselt krundi peakaitsme nimivoolu suuruse järgi kogu piirkonna liitumistasust.

2.5. Liitumisel ja tingimuste muutmisel lähtub AS ELME optimaalseimast võrgu konfiguratsioonist, heast inseneritavast, efektiivseimast lahendusest ning liituja soovidest.

2.6. Eeldatav liinide ja alajaamade ehitusmaksumus ning muud teostatavad investeeringud peavad põhinema kulupõhistel turuhindadel. Konkurentsiametil on õigus kontrollida investeeringute maksumuse põhjendatust.

2.7. Kindlaksmääratud piirkonnas madalpingel kuni 63A peakaitsme nimivooluga liitumis- ja tingimuste muutmise tasu suurus kr/A kehtestatakse regulatsiooniperioodiks.

2.8. Kindlaksmääratud piirkonnas madalpingel üle 63A peakaitsme nimivooluga, madalpingel väljaspool kindlaksmääratud piirkonda ning keskpinge liitumis- ja tingimuste muutmise tasude arvestus toimub kalkulatsiooni alusel.

2.9. Kui liitumis- või tingimuste muutmise maksumus kujunes madalamaks kui algselt kalkuleeritud ning liituja poolt tasutud, siis maksab AS ELME liitujatele proportsionaalselt tagasi makstud ning tegeliku maksumuse vahe. Kui tegelikud kulutused ületavad kalkuleeritud liitumistasu, tasub liituja täiendavalt tegeliku liitumistasu maksumuse vahe.

2.10. Olemasoleva liitumispunkti peakaitsme nimivoolu vähendamist ja taastamist endisele väärtusele käsitletakse kulupõhise teenusena. Liitumispunkti kuni 63A nimivooluga peakaitsme vähendamine või taastamine endisele tasemele toimub Konkurentsiameti poolt kinnitatud reguleeritud lisateenuste „Peakaitsme vahetamine (kuni 63A)“ hinnaga.

2.11. 1-faasilise ja 3-faasilise elektripaigaldise võrguga ühendamisel rakendatakse ühesugust, liitumispunkti kaitsme nimivoolust sõltuvat, liitumistasu.

2.12. Liitumisinvesteeringutest kaetakse üks osa liitujate poolt makstavatest tasudest ja teine osa võrgutasudest. Võrgutasudest kaetav osa sisaldub Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud võrgutasude otsuse.

2.13. Liitumis- ja tingimuste muutmise tasu madalpingel regulatsiooniperioodiks prognoositakse valemiga:

$$P = O - K \text{ krooni,}$$

kus

P - liitujate poolt makstava liitumis- või tingimuste muutmise tasu prognoos madalpingel kroonides;

O – madalpinge liitumiste- ja tingimuste muutmise otsekulu prognoos kroonides;

K – Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud võrgutasude otsuses märgitud võrgutasudesse lülitatav liitumise – ja tingimuste muutmise otsekulude summa antud võrgutasude regulatsiooni aastal kroonides.

2.14. Regulatsiooniperioodi jooksul peetakse arvestust liituja poolt makstava liitumis- või tingimuste muutmise tasu prognoosi ja tegeliku laekumise üle. Tekkinud vahe võetakse arvesse järgmise võrgutasude regulatsiooniperioodi reguleeritava vara arvestuses.

2.15. Liitumistasule ja tingimuste muutmise tasule lisandub liitumislepingu menetlustasu. Menetlustasu suurus määratakse eraldi madalpinge kuni 63A kaitsme nimivooluga liitujatele ning madalpinge üle 63A kaitsme nimivooluga ja keskpinge liitujatele.

3. Liitumis- ja tingimuste muutmise tasu määramine kindlaksmääratud piirkonnas madalpingel kuni 63A peakaitsme nimivooluga

3.1. Liitumis- ja tingimuste muutmise tasu ampri maksumus määratakse valemiga:

$M = I / _A \text{ kr/A,}$ kus

M – liitumis- ja tingimuste muutmise tasu määr kroonides ampri (A) kohta kindlaksmääratud piirkonnas madalpingel (peakaitsme faasivoolu suuruseni kuni 63A).

I – liitujate poolt tasutava liitumis- või tingimuste muutmise otsekulu prognoos kindlaksmääratud

piirkonnas madalpingel (peakaitsme faasivoolu suuruseni kuni 63A) kroonides;

$_A$ – kindlaksmääratud piirkonnas madalpinge (peakaitsme faasivoolu suuruseni kuni 63A) regulatsiooni perioodi jooksul prognoositav lisanduvate amrpite kogus.

3.2. Liitumistasu määratakse valemiga:

$L = A \times M + N$ krooni, kus

L – liitumistasu suurus kroonides;

A – liitumispunkti kaitsme nimisuurus amprites;

M – liitumis- ja tingimuste muutmise tasu määr kroonides ampri kohta;

N – liitumislepingu menetlustasu.

3.3. Tingimuste muutmise tasu määratakse valemiga:

$L = (A2-A1) \times M + N$ krooni, kus

L – liitumistasu suurus kroonides;

A1– olemasolev liitumispunkti kaitsme nimisuurus amprites;

A2– soovitud liitumispunkti kaitsme nimisuurus amprites;

M – liitumis- ja tingimuste muutmise tasu määr kroonides ampri kohta;

N – liitumislepingu menetlustasu.

4. Lisasätted keskpingevõrguga liitumisel

4.1. Kui keskpinge liitumise või tingimuste muutmise jaoks peab AS ELME liituma põhivõrguga, siis sisaldab liitumistasu või tingimuste muutmise tasu ka põhivõrguga liitumise kulu.

4.2. Kui keskpinge liitumise või tingimuste muutmise jaoks peab AS ELME suurendama Põhivõrguga kokkulepitud võrguühenduse läbilaskevõimet, siis sisaldab liitumistasu või tingimuste muutmise tasu ka selleks vajalikku kulu.

5. Lisasätted madalpingevõrguga liitumisel

5.1. Kui liituja soovib võrguühenduse loomisel erilahendust, mille tehniline lahendus erineb antud tarbimiskoha jaoks rakendatavast optimaalsest ja efektiivsemast lahendusest, siis tasub liituja kõik sellega kaasnevad täiendavad kulud.

5.2. Liituja soovil 1-faasiliselt võrguühenduselt 3-faasilisele võrguühendusele üleminekul võetakse aluseks liitumispunkti olemasoleva kaitsme nimivool. Kui liitumise käigus peakaitsme nimiväärtust ei suurendata, siis käsitletakse sellist tingimuste muutmist kulupõhisena. Kui liitumise käigus suurendatakse ka liitumispunkti peakaitsme nimiväärtust, siis käsitletakse seda tingimuste muutmisena, mille eest tuleb tasuda tingimuste muutmise tasu.

5.3. Ajutise iseloomuga liitumise või tingimuste muutmise maksumus määratakse kalkulatsiooni alusel.

Igor Novosselov

AS ELME
juhatuse liige